Otrzymane odszkodowanie a podatek VAT

Otrzymane z firmy ubezpieczeniowej odszkodowanie za skradzione bądź zniszczone składniki majątku przedsiębiorstwa nie stanowi żadnej z czynności wymienionych w art. 5 ust. 1 ustawy o VAT, w związku z czym nie podlega opodatkowaniu podatkiem VAT. Jeśli chodzi o podatek naliczony dotyczący zakupu składników majątkowych, które zostały skradzione lub uległy uszkodzeniu, to otrzymane odszkodowanie nie skutkuje koniecznością korekty odliczonego podatku VAT.

Z dotychczas stosowanej przez ubezpieczycieli praktyki wynika, iż w sytuacji, kiedy poszkodowany był czynnym podatnikiem VAT, korzystającym z odliczenia podatku naliczonego, odszkodowanie (oszacowane na podstawie poniesionych przez podatnika kosztów likwidacji szkody) było wypłacane w kwocie netto, chyba że w umowie ubezpieczenia zawarto inne regulacje na ten temat. Na przykład podatnik mógł umówić się z zakładem ubezpieczeń, że w zamian za opłacanie wyższej składki otrzyma odszkodowanie w kwocie brutto - mimo uprawnienia do odliczania podatku naliczonego. Jeśli natomiast poszkodowany nie był podatnikiem VAT - wówczas ubezpieczyciel wypłacał odszkodowanie w kwocie brutto.
Jeśli towarzystwo ubezpieczeniowe wypłaci odszkodowanie w kwocie brutto, to fakt ten ani nie będzie powodował konieczności korygowania odliczonego podatku VAT z faktury dokumentującej usunięcie szkody, ani też nie będzie zobowiązywał do zwrotu podatku VAT do urzędu skarbowego. Zawarty w wartości odszkodowania podatek VAT będzie stanowił dla podatnika przychód podlegający opodatkowaniu.
W ustawie o VAT problem odszkodowań nadal pozostaje nieuregulowany, a sposób postępowania najczęściej opiera się na orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego i Sądu Najwyższego. Bardziej szczegółowej regulacji doczekały się jedynie odszkodowania komunikacyjne dzięki nowelizacji ustawy o działalności ubezpieczeniowej. Art. 17 a stanowi o tym, że w sytuacji ,gdy podmiot nie będący płatnikiem podatku od towarów i usług przedstawi fakturę a naprawę szkody komunikacyjnej zakładowi ubezpieczeń, ten drugi jest zobowiązany uwzględnić w wypłacanym odszkodowaniu podatek VAT.